

Komen de russen onze hamsters te hulp?

Eerste uitzetpoging mislukt...

Politie vindt 600 hamsters

HEERLEN - In een garage bij een woning in Heerlen heeft de politie 600 Russische hamsters gevonden. De dieren zaten in veel te kleine kooitjes en veroorzaakten een enorme stank. Door de geringe bewegingsruimte hadden sommige hamsters hun soortgenoten doodgebeten of zelfs gedeeltelijk opgegeten. In een afvalbak lagen 50 dode hamsters. De 37-jarige bewoner zei de hamsters als hobby te houden. De beestjes zijn naar een erkende dierenhandel gebracht.

Algemeen Dagblad

Nieuwe egelfolders

Vorig jaar heeft in Zoogdier een aantal oproepen gestaan om doodgereden egels te melden. Deze gegevens zijn op dit moment in bewerking. Op basis van de opgedane ervaring zijn nieuwe handleidingen en formulieren gemaakt voor het melden van doodgereden egels. De handleiding is verspreid onder de 'egelmelders' van vorig jaar en de 'nieuwe melders' die zich opgaven naar aanleiding van oproepen in de

Tekening Herwin Walravens

media. In deze tijd van het jaar worden nog maar weinig egels doodgereden, dus er worden nu geen handleidingen meer verstuurd. Een folder met algemene informatie over egels kun je opvragen bij het secretariaat van de VZZ, telefoon 030-2544642 (NL). Daarnaast is ook

een formulier in foldervorm verschenen voor het melden van (nesten) jonge egels. Het gaat hierbij om een project dat de nestgrootte, de overleving en geboorte-data van egels relateert aan klimaatvariabelen. Dit project loopt in heel Europa. In de verschillende landen wordt een vergelijkbaar meldingsformulier gebruikt.

Marcel Huijser

Nogmaals: zeehond in binnenwater

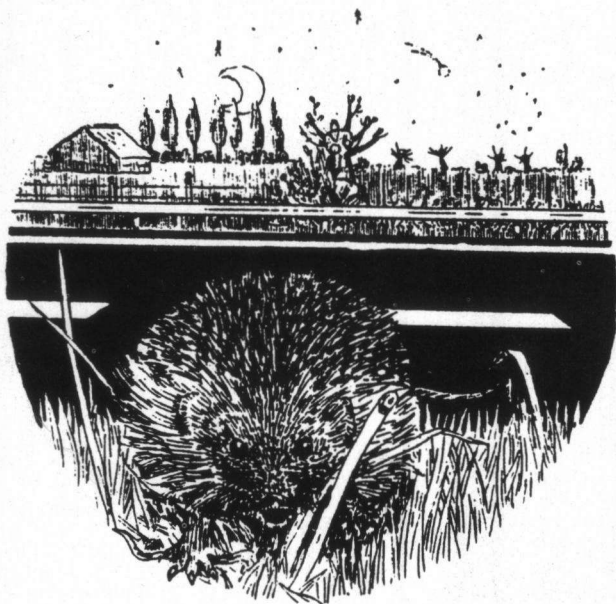
De jonge zeehond, die werd afgebeeld op de krantefoto bij het artikel over zeehonden in de Schelde (Zoogdier 7(2):17-18), is nog eens in het nieuws geweest. De goede raad in het bovengenoemde artikel, namelijk 'Laat die zeehonden in het binnenwater toch met rust', heeft duidelijk nog geen invloed gehad. In het jongeren-

blad 'Primeur' van 9 augustus 1996 stond het volgende bericht:

'Zeehond Woepie (1) is terug in de Waddenzee. Hij heeft de afgelopen maanden een zwervtocht gemaakt door Gelderland en Overijssel. Woepie werd in juni gesignaleerd in de IJssel bij Kampen. Later kwam zijn snuit boven water bij Zwolle,

Heino en bij Makkum in het IJsselmeer. Daar vingen medewerkers van de zeehonden-crèche Pieterburen hem. Hij kreeg enkele injecties en is daarna bij zijn soortgenoten in de Waddenzee gezet. Eigenlijk een beetje jammer, want de rivieren zijn weer een verrassing armer.'

Jaap Mulder

Opnieuw vossenonderzoek in de Noordhollandse duinstreek

In oktober 1995 is in het Noordhollands Duinreservaat en het aangrenzende poldergebied een vossenonderzoek van start gegaan. De initiator en uitvoerder van het onderzoek is de N.V. PWN, Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland, dat in opdracht van de provincie het duinreservaat beheert. Het is de tweede keer dat de vos onderwerp is van een intensieve studie, in de relatief korte tijd dat er weer vossen in het reservaat rondlopen. Het eerste onderzoek vond plaats in het begin van de tachtiger jaren. De vrees bestond dat de komst van de vos ten koste zou gaan van andere diersoorten, met name van de grondbroedende vogelsoorten.

Inmiddels, zo'n tien jaar na afsluiting van het eerste onderzoek, laaide de discussie rond de vos weer op, ondanks het

Opnieuw worden in Noord-Holland vossen gevangen en van zenders voorzien. Foto Chris van Deursen

goede inzicht dat dit onderzoek in de oecologie en het gedrag van de vos in het reservaat gegeven had. Er was sprake van een oplopend aantal schade meldingen uit het aangrenzende cultuurland waarbij zich, naast schade aan pluimvee, voor deze streek twee nieuwe fenomenen voordeden. Het betrof aan vossen toegeschreven schade aan lammeren en zelfs aan volwassen schapen. Ook werd melding gemaakt van een sterke daling van het broedsucces van weidevogels in de aangrenzende polder. Deze kwesties en het toenemende aantal waarnemingen van vossen buiten het duinge-

bied vormden een belangrijke aanleiding voor het starten van een nieuw onderzoek. Bovendien was bij de evaluatie van het eerste onderzoek reeds besloten om na een aantal jaren nogmaals gegevens te verzamelen om zo zicht te krijgen op effecten die zich mogelijk pas na een langere tijd zouden manifesteren.

Ook al behoort het Noordhollands Duinreservaat nog tot een van de grootste aaneengesloten natuurgebieden van ons land en komt het er voor wat betreft de versnippering van biotoop nog relatief gunstig vanaf, de invloed van het aangrenzende gebied is merkbaar en noopt tot waakzaamheid bij het beheer. Duidelijk is dat met een bordje 'hier begint het reservaat' de problemen niet worden opgelost. Het reservaat en de omwonenden zijn burens, die elkaars bestaan niet kunnen

negeren; naarmate de buren elkaar beter leren kennen zal er meer begrip zijn voor elkaars problemen en kan er constructief naar oplossingen worden gezocht. De insteek bij dit onderzoek is dan ook om samen te werken met lokale organisaties, zoals vogelbeschermingsgroepen en wildbeheereenheden. Ook wordt ernaar gestreefd het publiek uitgebreid te informeren over het vossenproject. Omdat de vossenproblematiek zich niet alleen beperkt tot het Noordhollands Duinreservaat en omstreken is er op regionaal niveau een overlegorgaan gecreëerd voor het uitwisselen van informatie.

De belangrijkste onderwerpen van het project zijn in drie thema's te vatten. Het thema: 'Invloed van de vos op zijn omgeving' omvat onder andere een analyse van de schadeproblematiek en een analyse van het effect van de vos op soorten, zowel in het duin als daarbuiten (weidevogels). Dit zal vooral gebeuren aan de hand van bestaande gegevens. Voor enkele soorten zal geprobeerd worden nieuwe gegevens te

verzamelen. Het thema: 'Informatie over de vos zelf' moet inzicht geven in zaken op populatieniveau (dichtheden, reproductie, dispersie, voedsel). Meer op het individu gericht onderzoek zal het gedrag van de hedendaagse duinvos moeten blootleggen, met name voor wat betreft het al dan niet periodiek verlaten van het reservaat om erbuiten te foerageren. Bij dit thema zal een vergelijking met de onderzoeksresultaten van het eerdere onderzoek centraal staan. Het derde en laatste thema, 'Factoren die de vossenpopulatie of het predatie- en schadegebruik van de vos beïnvloeden' is zeker het meest complexe van de drie, en bovendien het moeilijkst te onderzoeken. Tegelijkertijd is dit thema het meest fundamentele van de drie. Getracht zal worden relaties te leggen tussen enerzijds het voorkomen en het gedrag van de vos en anderzijds het voedselaanbod (konijnenstand) en landschapsfactoren.

Arie Swaan, NV-PWN, Van Oldenbarneveldweg 40, Castricum, tel. 0251-662266 (NL)

Symposium wilde kat

Van 13 tot 16 maart 1997 wordt in Kyllburg, bij Keulen (D) een internationaal symposium gehouden rond de wilde kat. Onderwerpen zijn onder andere verspreiding, biologie, gedrag, bescherming en kruising met de huiskat. Opgaven bij Mathias Herrmann, Ostbahnstrasse 6, D-76829 Landau, Duitsland, fax 00.49.6341-919108.

Vangstgegevens noordse woelmuizen

In verband met een afstudeervak/onderzoek in het kader van mijn biologiëstudie, met als onderwerp de biotoop/habitatiekeuze van noordse woelmuizen in Nederland, ben ik op zoek naar vangstgegevens van noordse woelmuizen of vangstgegevens uit gebieden waar noordse woelmuizen zouden kunnen voorkomen of vroeger voorkwamen. Dus ook vangstgegevens van inventarisaties of onderzoeken waarin geen noordse woelmuizen werden aangetroffen zijn van harte welkom!

Heeft u informatie dan s.v.p. een berichtje naar: Maurice La Haze, Droevendaalsesteeg 103, 6708 PS Wageningen, tel. 0317-421806 (NL)

Dassen en verkeer

Het gaat goed met de Nederlandse dassenpopulatie. In 1995 was het aantal verkeersslachtoffers dat bij de Vereniging Das & Boom gemeld werd hoger dan in de twee voorgaande jaren (respectievelijk 353, 311 en 319 dassen). Het aantal verkeersslachtoffers wordt in het algemeen als een maat voor de populatiegrootte beschouwd. En als een maat voor de verkeersintensiteit. In het geval van de das lijkt sprake te zijn van populatiegroei. De Vereniging Das & Boom heeft namelijk de resultaten gepubliceerd van de telling van het aantal bewoonde dassenburchten in 1995. Ten opzichte van

1990 blijkt het aantal weer iets gestegen te zijn. Tussen 1980 en 1990 was ook al een stijging geconstateerd, nadat het sinds 1960 vooral bergafwaarts ging met het aantal bewoonde burchten (Wiertz, 1992). Het lijkt er dus op dat alle inspanningen, die de laatste jaren getoest zijn om de rijks- en lokale overheden er toe te bewegen iets voor hun dassen te doen, effect hebben gehad. Hopelijk blijven de overheden zich actief inzetten voor de das.

Dennis Wansink

Literatuur

Wiertz, J., 1992. De Nederlandse dassenpopulatie anno 1990. Lutra 35(2): 75-89.